

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1331

Vragen van het lid **Van Ojik** (GroenLinks) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het opnemen van het investeringsgeschillenbeslechtingmechanisme (ISDS) in het Vrijhandelsakkoord van de EU met Canada (CETA)* (ingezonden 28 januari 2015).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 23 februari 2015).

Vraag 1

Bent u bekend met de uitkomsten van de openbare raadpleging van de Europese Commissie over ISDS en de opmerking van Commissaris Malmström dat er «gigantische scepsis bestaat onder Europeanen over ISDS»?¹

Antwoord 1

Ik ben bekend met het rapport van de Europese Commissie over de online publieke consultaties over investeringsbescherming en investeerder-Staat geschillenbeslechting (ISDS) in het *Transatlantic Trade and Investment Partnership Agreement (TTIP)*. De Europese Commissie heeft een groot aantal reacties op de publieke consultaties ontvangen, waarvan een groot aantal kritisch is over TTIP en ISDS. De opmerking van Commissaris Malmström plaats ik in dat licht.

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat wanneer de ISDS-clausule in CETA onveranderd blijft, de EU geen sterke onderhandelingspositie meer heeft tegenover de VS in de onderhandelingen over het Vrijhandelsakkoord van de EU met de VS (TTIP), waardoor geen recht kan worden gedaan aan de legitieme zorgen van Europeanen over ISDS?

Antwoord 2

De Europese Commissie heeft aangegeven dat de resultaten van de publieke consultaties over investeringsbescherming en ISDS in TTIP onderdeel zijn van een breder debat over ISDS. Doel van dat debat is te komen tot een verbeterde standaard, die de bestaande zorgen voldoende adresseert. Dit debat is ook van belang in het kader van CETA. Uitstel van de ondertekening

¹ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1234>

van CETA tot in de tweede helft van 2016, zoals onlangs aangekondigd door de Europese Commissie, biedt ruimte om de ISDS-clausule in CETA nog tegen het licht te houden. Ik ben van mening dat het voeren van een gefocust debat om tot een EU-benadering van ISDS te komen, de onderhandelingspositie van de EU tegenover de VS zal versterken.

Vraag 3

Heeft u kennisgenomen van het bericht dat Duitsland en Frankrijk mogelijkheden willen om CETA op sommige punten alsnog te kunnen wijzigen, bijvoorbeeld als het gaat om ISDS?²

Antwoord 3

Ik ben bekend met de gezamenlijke verklaring van Duitsland en Frankrijk op 21 januari 2015. Hierin is het belang uitgesproken dat de uitkomsten van de publieke consultaties in TTIP en het vervolgdebat dat de Europese Commissie over ISDS in TTIP zal voeren een aanmoediging zou moeten zijn om verdere technische verbeteringen in CETA aan te brengen.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u deze stap van de ministers van Handel van Frankrijk en Duitsland?

Antwoord 4

Ik zie deze stap als een constructieve bijdrage aan het ISDS-debat in de Europese Unie. Deze bijdrage sluit nauw aan bij de Nederlandse opstelling ter zake, zoals verwoord in de Kamerbrief van 25 juni 2014 over het Nederlandse onderzoek naar de risico's van ISDS in TTIP (Kamerstuk 21501-02, nr. 1397).

Vraag 5

Bent u van plan Nederland actief bij dit verzoek te laten aansluiten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Op 30 januari en 12 februari jl. sprak ik onder anderen met mijn Franse en Duitse collega's over ISDS en de uitkomsten van de publieke consultaties. Diverse andere collega's hebben belangstelling getoond om in deze gesprekken te participeren.

Vraag 6

Welke stappen gaat u zetten naar aanleiding van de resultaten van de openbare raadpleging om de zorgen van het maatschappelijk middenveld over ISDS mee te nemen in de Nederlandse positie?

Antwoord 6

Op basis van de consultaties heeft de Commissie een aantal terreinen geïdentificeerd waarop het vervolgdebat gefocust moet worden. Het gaat hierbij om:

1. De bescherming van het recht om te reguleren;
2. De totstandkoming en het functioneren van arbitragetribunalen;
3. De relatie tussen nationale rechtsprocedures en ISDS;
4. Herziening van ISDS-uitspraken via een beroepsprocedure.

Deze terreinen komen overeen met de punten die ik eerder heb aangegeven in de brief aan de Tweede Kamer in juni 2014 over het Nederlandse onderzoek naar de risico's van ISDS in TTIP (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1397). Ik juich het dan ook toe dat het debat wordt gevoerd om tot een EU-benadering te komen die bijdraagt aan het tot stand komen van een verbeterde standaard. Ik zal dat debat ook in Nederland voortzetten met de relevante stakeholders. De uitkomsten van dat debat zijn van belang voor de vorming van de Nederlandse positie op dit terrein.

² <http://www.diplomatie.gouv.fr/fr/politique-etrangere-de-la-france/diplomatie-economique-et-commerce/actualites-liees-a-la-diplomatie-23093/2015/article/negociations-commerciales-117484>